

ALEX VAN GALEN

LEVEN VAN FANTASIE

Schrijvers zijn zelden open boeken. Ook Alex van Galen (Eindhoven, 1965) is een vat vol verrassingen. In zijn huis in – hoe kan het ook anders – de Schrijversbuurt voeren we een dialoog met de man achter de schrijver, de vader, de zoon en de dromer. „Ik kan met de werkelijkheid omgaan door mijn fantasie.”

TEKST: DAPHNE BROERS FOTO'S: GERARD VAN HAL

Met een grote glimlach zwaait hij de voordeur van zijn woning open. Hij is geen spat veranderd sinds ons laatste gesprek van zeven jaar geleden, vlak voor zijn debuutthriller 'De opvolger' verscheen. Nog altijd die aardige buurman-uitstraling. Nog altijd een woordenwaterval. Nog altijd een theeleut. Nog altijd een bron van historische wist-u-datjes. En nog altijd onzeker. Ondanks dat hij al vier boeken op zijn naam heeft staan. Bij niet de minste uitgevers.

Met zijn tweede roman 'Duivelssonate', over een concertpianist met geheugenverlies, veraste hij vriend, vijand en recensenten, die vrijwel unaniem lovend waren. Binnen een paar weken meldde zich een koper voor de filmrechten en even later ook een Duitse uitgever voor de vertaalrechten.

Begin dit jaar verscheen de boekversie van de film 'Süskind', waarvan inmiddels een vijfde druk in de maak is, opgevolgd door de literaire thriller 'Ideale ouders'. Terwijl er in zijn hoofd alweer een nieuw project een poging tot rijpen doet, is hij druk met het script voor een film over Michiel de Ruijter. Een noodzakelijk goed, want van boeken schrijven alleen wordt Alex van Galen nog altijd niet rijk.

Het lijkt hem weinig te deren. Als het om de poen te doen was, had hij zijn carrière als comedy-schrijver bij Endemol wel voortgezet. Samen met drie anderen schreef hij seizoenen vol afleveringen van series als 'In de Vlaamse Pot', 'Sam Sam' en 'Het zonnetje in huis'. Tot de verveling toesloeg. En het verlangen naar meer diepgang groeide.

In de winter van 2005 verhuisde hij met vrouw en drie kinderen van de Randstad naar zijn geboortestad Eindhoven. Daar, in de werkkamer van zijn nieuwe huis in de Schrijversbuurt, besloot Alex van Galen zichzelf een aantal jaren te geven om uit te vissen waar zijn kracht als schrijver ligt.

Mis je Amsterdam? „Nee. Het opgefokte, het arrogante..., ik heb het daar nooit zo prettig gevonden. Ik kom er nog steeds twee keer per week en kan er heel goed in functioneren, maar het is niet mijn thuis. We hebben zo'n beetje overal gewoond, mijn vrouw en ik. Utrecht, Soest, Amsterdam en uiteindelijk – toen we kinderen kregen – Almere. Op een gegeven moment belde mijn moeder: er staat hier in de straat een huis te koop. In eerste instantie dacht ik: 'Dat gaan we dus nooit doen'. Ik ga toch niet naar Eindhoven verhuizen!? Maar 's nachts in bed zag ik het ineens voor me: hoe onze kinderen dezelfde jeugd zouden kunnen hebben als ik. Opgroeien in de Schrijversbuurt, naar school op het Van Maerlantlyceum, waar ik zelf heb gezeten en waar mijn vader vroeger rector was. En op twee minuten lopen van het Stratumseind. Ik moet zeggen: die verhuizing was de beste beslissing van ons leven. Vanuit de Randstad kijken mensen vaak neer op Eindhoven, maar ik vind het een superstad. Twintig jaar geleden was het een beetje een saaie dodo-bedoening, maar nu bruist het. En het wordt steeds beter.”

Werkt het als schrijver in je nadeel dat je wat zuidelijker woont? „Bij Endemol namen ze het me niet in dank af. Dat heeft me ook geld gekost, om het even grof te zeggen. Ze vinden

**'Ik ben geen literair schrijver.
Ik schrijf om te vermaken.'**

het geen teken van ambitie als je naar Brabant verhuist. Maar als schrijver van boeken gaat het er om het grote publiek te bereiken en is het totaal niet van belang waar je woont."

Ook niet om in niet nader te noemen tv-programma's te komen? „Ja, dat wel. Maar daar hoort een ander soort schrijversschap bij: die van de kritische literaire schrijver. Terwijl ik – net als mijn werk voor Endemol – een entertainer ben. Ik ben geen literaire schrijver."

Wat voor schrijver ben je dan? „Ik gebruik wel literaire technieken, maar het gaat om de motivatie van de schrijver. Schrijf je in beginsel vanuit creatieve expressie? Of schrijf je om mensen te vermaken? Ik schrijf om mensen te vermaken."

Wanneer heb je die afslag genomen? „Nooit. Dat is altijd zo geweest. Alleen 'Duivelssonate', mijn tweede boek, was een min of meer literair uitstapje. Juist door dat boek had ik het gevoel: nee. Ik ben toch meer een thrillerschrijver. Mijn eerste boek 'De opvolger' was 'gewoon' als entertainment geschreven. Ik had honderd cliffhangertjes en iedere dag schreef ik een hoofdstukje. En daar heb ik zo ontzettend van genoten! Gewoon het plezier om een echt verhaal te vertellen, dat is wat mij motiveert. Al die andere dingen? Allemaal bijzaak. Ik ben een verhalenverteller."

Heb je lezers na 'Duivelssonate' op het verkeerde been gezet? „Nee, dat denk ik niet. Daarna kwam Süskind, eigenlijk ook weer een vreemde eend in de bijt, omdat het een novelisation is; een verboeking."

Je hebt vier boeken geschreven. Welke vind je de beste? „Mijn laatste, 'Ideale ouders'. Met

Süskind ben ik ook tevreden, maar dat heb ik in opdracht geschreven. Ik kreeg het filmscript en heb daar een boek van gemaakt. Bovendien was het een soort *match made in heaven*, het onderwerp deed me heel veel en ik kon me er ook helemaal in verplaatsen. Het stond – paf – binnen acht weken op papier. Terwijl een gewoon boek, zoals 'Ideale ouders', daarvoor loop je eerst maandenlang – zo niet een jaar – met de karakters, conflicten en scènes in je hoofd, voordat je ook maar één letter op papier zet. En zonder dat ik er rijk van word. Veel journalisten denken dat thrillerschrijvers alles voor het geld doen, maar dat is een misverstand. Het is pure passie. Liefde-werk oud papier. De kans dat ik er geld mee verdien, is heel klein, want het is een zware markt om in te concurreren."

Je kunt er niet van op vakantie naar een ver-oord? „Geen idee. We hebben lage verwachtingen vanwege de crisis, die is in boekenland heel erg groot. Ik denk niet dat het zo goed zal lopen als Süskind, wat nu door twintigduizend man gekocht is. Kijk, mijn plan is het volgende: ik heb mezelf een aantal boeken de tijd gegeven om er achter te komen waar mijn kracht ligt en wat ik het fijnst vind schrijven. Het duurt gemiddeld vijf of zes boeken voordat schrijvers doorbreken, ook al kijkt iedereen alleen maar naar Saskia Noort, maar zij is een uitzondering. Ik doe het voor een gemiddelde schrijver in Nederland heel erg goed."

Wat is dat, een gemiddelde schrijver? „Een gemiddelde schrijver verdient helemaal niks. Die verkoopt tweehonderd, driehonderd exemplaren per boek. De gemiddelde thrillerschrijver mag blij zijn met duizend verkochte exemplaren. Van mijn eerste werden er vijfduizend verkocht. Ik zit ergens om en nabij de

vijftigduizend als ik kijk naar alle boeken die ik heb geschreven. Dan ben je in deze crisistijden een heel goede middenmotor. Dat heeft alles te maken met mijn uitgever, AW Bruna, die zijn echt heel erg goed. Ze blijven mij net zo lang pushen tot het wel een keer doorbreekt."

Is dat je droom? „Nee. Ja. Nja. Ja en nee. Ik doe dit jaar bijvoorbeeld weer speelfilmscenario's en dat vind ik ook hartstikke leuk. Het is niet zo'n gefrustreerde droom. Ik vind het gewoon spannend om te proberen door te breken. Maar: ik heb het geluk dat ik in de tv-wereld al veel succes heb gehad, ik hoef niet zo heel erg nodig meer..., voor mijn ego en zo... Ik zou straks als ik ouder word wel wat meer van de boeken willen leven omdat ik het een manier van werken vind die beter bij me past. Nu vind ik het nog leuk om allerlei dingen naast elkaar te doen, maar ik kan me voorstellen dat ik over tien jaar niet meer zo'n behoefte heb aan al dat hectische gedoe. Misschien koop ik dan veel liever een hutje op de hei om er ieder jaar een boek uit te poepen."

Zo'n hutje wil hij vooral vanwege de rust. Twee van zijn drie kinderen hebben ADD en ADHD waardoor het er nogal chaotisch aan toe gaat bij de Van Galens. („Om een voorbeeld te noemen: kinderen met ADHD accepteren geen nee. Als ze aan je vragen: 'Mag ik op de computer', en jij zegt: 'Nee', dan vragen ze het gewoon nog twintig keer. Ze gaan net zo lang door tot je er gestoord van wordt."). Het mag er dan hyper aan toe gaan, ondertussen levert het onalledaagse gezin hem wel smakelijk schrijfmateriaal op. Eerder doken hijzelf, vrouw, kinderen en hond al op in zijn – vaak erg lachwekkende – columns voor J/M Magazine, nu heeft ook zijn laatste boek

'Ideale ouders' een autobiografisch thema.

(Voor lezers die het boek niet kennen: Fabienne is actrice. Vijftien jaar geleden stond ze onder dwang haar baby af aan onbekenden. Lange tijd leefde ze in de veronderstelling dat hij dood was. Nu blijkt hij te leven. Ze zoeken contact, maar stuiten op weerstand van zijn adoptie-ouders. Ook de niet al te frisse ex van Fabienne bemoeit zich ermee. De vijf worden uiteindelijk bijeen gedreven op een uitgestorven eiland in de Biesbosch en nee: gezellig wordt het niet.)

„Het gaat over de onmacht van moderne ouders. De vier ouders uit het verhaal staan voor vier soorten ouderschap die ik ook in me heb. Pleegvader Sven maakt zich vooral druk over de maatschappelijke toekomst van het kind. Maaïke, de pleegmoeder, is meer een dominant verzorgende moederkip. Zo kan ik zelf ook heel erg zijn: ik sta iedere dag te koken voor de kinderen, bijvoorbeeld. Leon, de –misschien – biologische vader, ziet het kind als een verlengstuk van zichzelf. Op een egoïstische manier. En Fabienne – de biologische moeder – is degene die zichzelf dwingt om het kind los te laten. Loslaten is een heel belangrijk aspect van het ouderschap, je moet je kinderen uiteindelijk leren om *their own man* te zijn. Dat doe je alleen voor het kind. De andere eigenschappen hebben toch vooral met egoïsme te maken. Hmmm. Dat klinkt een beetje vaag. Of niet?”

Nee hoor. „Je schiet gewoon steeds in een rol, als een kind ergens mee komt. Als het ziek is, wil je het verzorgen, als hij rookt wil je de sigaret uit zijn handen meppen, als het slecht gaat op school maak je jezelf zorgen om zijn toekomst. Ik dacht altijd: 'Wat kinderen later

willen doen, moeten ze zelf weten. Maar als er eentje dan systematisch enen begint te halen op school dan merk je dat je het eigenlijk toch wel heel belangrijk vind dat hij een diploma haalt. Dat had ik van mezelf niet verwacht, dat ik dat zo ontzettend belangrijk vond. Je komt jezelf tegen. En je voelt je vaak machteloos. Mijn vader had altijd één stelregel: opvoeden is rommelen in de marge. De karakters zijn al 'af', als ouder kun je alleen maar een veilige omgeving bieden waarin ze zich kunnen ontplooiën. Je hebt niet zo veel invloed als je zelf denkt. De filosofie van mijn vader helpt me vaak om mezelf niet zo serieus te nemen.”

Wat vind je goede kanten van jezelf als ouder? „Ik kan heel liefdevol met ze omgaan. Zachtaardig zijn. Ik weet het niet, joh. Ik kan eigenlijk helemaal geen goeie dingen bedenken over mezelf. Hahahahaha.”

Schei toch uit... „Nou vooruit: ik ben er altijd. Dat is belangrijk. Ik merk dat ze een strakke hand nodig hebben en daar gedraag ik me ook naar. Mijn kinderen hebben meer dan gemiddeld behoefte aan sturing. Het is wel lastig om ze niet altijd je eigen wil op te leggen. Dat het geen machtsstrijd wordt.”

Waar ben je belabberd in als ouder? „Ik kan slecht tegen rommel in huis. Het is nu een beetje opgeruimd, maar dat is alleen maar omdat jij kwam.”

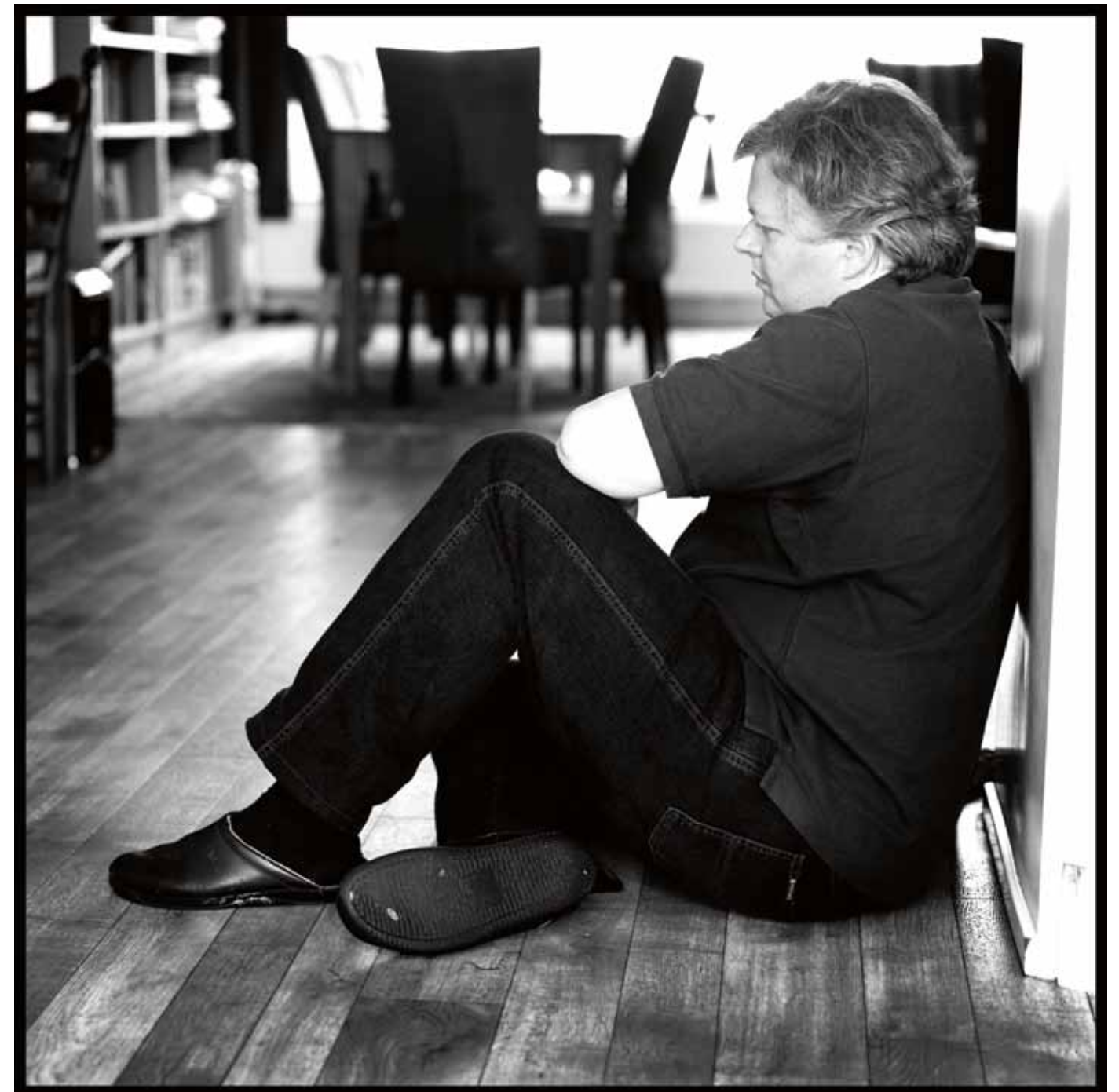
Hoe was je eigen jeugd? „Hmmm. Wat moet ik daar over vertellen? Het was een redelijk saaie Eindhovense jeugd. Hahaha. Nee, serieus: het was altijd heel gezellig. We – mijn twee broers en ik – kregen een heel vrije opvoeding en ik heb er heel goede herinneringen aan. Ik heb mijn halve jeugd doorgebracht op

het water, dat was een groot feest. Mijn moeder is Friezin, we reisden elk weekend naar Lemmer om met onze hele familie te zeilen. Op mijn vader na. Die houdt niet van water. Hij las. En zat op de kade met bier en bitterballen.

Bij ons thuis was het een zoete inval. We hadden vroeger de hele dag mensen over de vloer. Mijn ouders zijn heel sociale mensen. Echt het tegenovergestelde van mezelf: ik ben erg gesteld op mijn privacy. Mijn moeder is heel ondernemend. Volgens mij was ze de eerste vrouw in de buurt die ging werken, als conrector van de avondschool. Ze heeft Nederlands gestudeerd, net als mijn vader, die rector was op het Van Maerlant. Ik lijk vooral op mijn moeder, we zijn alle twee erg impulsief. Mijn moeder houdt van verandering en afwisseling. Ze is een gevoelsmens. Met haar keek ik vroeger op zondagmiddag Duitse avonturenfilms op tv. Dat deed mijn vader niet, die was aan het lezen lezen lezen.”

Keek je op tegen je vader? „Nee, ik heb enorm veel respect voor hem. Hij begeleidt me met mijn boeken, dat vind ik mooi. Hij is heel erg mild en stimulerend. We kijken op dezelfde manier naar dingen, boeken, hoe iets beschreven zou moeten worden. Hij houdt bijvoorbeeld niet van bullshit, ik ook niet. Laatst polste de Arbeiderspers of ik geen boekversie van de film over Michiel de Ruijter wilde maken, dus daar praten we nu bijvoorbeeld samen over. Of dat een populair en spannend boek moet worden of juist in een meer literaire stijl, met meer verdieping in de karakters.”

Wat vind jij interessant aan het schrijven van thrillers? „Je kunt er je schaduwkant straffeloos in kwijt. Een thriller is een op-

'Ik zit achter mijn computer te smullen van de sadistische dingen die ik bedenken.'

eenstapeling van fantasieën die over angsten gaan. En over agressie.”

Hoe kom je er bijvoorbeeld op om iemand te laten eindigen, dood, met zijn testikels in zijn keel gedrukt? „Tja... Het is gewoon leuk om te bedenken. Ik zit schaterlachend achter de computer als zoiets omhoog komt. En ik heb natuurlijk veel research gedaan naar seriemoordenaars. Al die moorden hebben een seksuele lading. Frustratie is de belangrijkste drijfveer voor moordenaars, met name seksuele frustratie, dus dit is een heel logisch symbool om iets mee te doen. Het is net zoiets als een badeendje dat uit zichzelf boven water komt: het komt zo uit mijn onderbewuste. Zo'n personage als Leon, die is er ge-

woon ineens. Ik hou van *bad guy*-karakters, daar beleef ik het meeste plezier aan. Tijdens het schrijven zit ik echt te smullen van die man. Hoe gemeen hij is en hoe hij alle teer opgebouwde relaties tussen mensen kapot maakt. Ik vind het leuk om die schaduwzijde van mezelf uit te werken. We moeten in deze maatschappij allemaal in de maat lopen. We moeten ons allemaal gedragen en het wordt steeds erger ook. Even sadistisch uithalen in zo'n boek is dus heerlijk. Mijn copingstrategie, mijn manier om met het leven om te gaan, is fantasie. Iemand anders heeft sport. Of is aan de drank.”

Ben je al bezig met een volgend project? „Ja, met een detective-serie die zich afspeelt in

Nueneen. Maar voorlopig ben ik nog druk met het filmscenario over Michiel de Ruijter en de boekversie. Eigenlijk ben ik altijd een beetje in conflict met mezelf. Van de ene kant ben ik van de spannende meer commerciële boeken, maar van de andere kant wil ik voor meer diepgang gaan. Vooral in de vorm van historische romans; ik wil in de toekomst heel graag meer met geschiedenis doen. Vandaar dat ik nu ook twijfel wat mijn volgende project moet worden. Ik ben de mogelijkheden voor die Nueneese serie aan het afwegen, maar ik weet niet of ik iets origineels kan toevoegen aan de bestaande formule van detectiveseries. Ik wil graag een zenuw in het publiek raken. Een zenuw die alle lagen van de samenleving raakt omdat het een drama van alle tijden is.”